

TEBLİĞ

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

**ÇEVRE AMAÇLI TARIM ARAZİLERİNİ KORUMA PROGRAMINI
TERCİH EDEN ÜRETİCİLERİN DESTEKLENMESİNE DAİR
KARARIN UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2016/9)**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, toprak ve su kalitesinin korunması, doğal kaynakların sürdürülebilirliği, erozyonun önlenmesi ve tarımın olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik olan Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma Programını tercih eden üreticilerin desteklenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma Programını tercih eden üreticilerin desteklenmesinde görev alacak kurum ve kuruluşların belirlenmesi ile desteklemeye ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 27/10/2008 tarihli ve 2008/14268 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Çevre Amaçlı Tarımsal Arazilerin Korunması Programını Tercih Eden Üreticilerin Desteklenmesine İlişkin Kararın 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı,
- b) Banka: Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketini,
- c) Başvuruya esas arazi kontrol tutanağı: Başvuru aşamasında mahallinde yapılan kontrol sonucu, üretici ve arazi bilgilerinin doğruluğunu gösteren EK-2/a ve EK-2/b'ye uygun hazırlanmış belgeyi,
- ç) ÇATAK programı: Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma Programını,
- d) ÇKS belgesi: Çiftçi Kayıt Sistemi belgesini,
- e) Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS): 27/5/2014 tarihli ve 29012 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliği ile Bakanlık tarafından oluşturulan çiftçilerin kayıt altına alındığı tarımsal veri tabanını,
- f) Desteklemeye esas arazi kontrol tutanağı: Mahallinde yapılan kontrol sonucu, desteklemeye esas ÇATAK programı uygulamalarının doğruluğunu ve gerçekleşmeyi gösteren EK-4'e uygun hazırlanmış belgeyi,
- g) Genel Müdürlük: Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünü,
- ğ) Hassas bölge: Mevcut yapısal dengede, çeşitli nedenlerle toprak yapısının ve su kalitesinin değiştiği gözlenen ve tedbir alınmadığı takdirde yakın gelecekte çevre açısından olumsuz etkilere sahip olabilecek bölgeleri,
- h) Hibe sözleşmesi: ÇATAK programı kapsamında üreticinin hangi kategori uygulamalarını ne kadar sürede yapacağına dair taahhüdü içeren ve üretici ile il/ilçe müdürlüğü arasında imzalanan EK-3'e uygun olarak hazırlanan sözleşmeyi,
- ı) İl/ilçe müdürlüğü: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı il/ilçe müdürlüğünü,
- i) İl/ilçe ÇATAK uygulama birimi: Bakanlık il/ilçe müdürlüklerinde görevli en az üç teknik personelden oluşan birimi,
- j) İl ÇATAK uygulama komisyonu: Bakanlık il müdürü başkanlığında, sorumlu il müdür yardımcısı, şube müdürü ve ilgili ilçe müdürü/müdürleri ile birlikte programda görevlendirilen en az iki ziraat mühendisinin katılımı ve mülki amirin onayı ile oluşturulan komisyonu,
- k) Minimum işlemeli tarım: Çevreye duyarlı üretimin yapılması amacıyla toprak ve su kalitesinin artırılması için anıza doğrudan ekim yapılmasını sağlayan minimum veya sıfır toprak işleminin yapıldığı tarımsal üretim faaliyetlerini,
- l) Ödeme icmali: Ödemeye esas bilgilerin gösterildiği EK-5'e uygun olarak hazırlanmış listeyi,
- m) Ön başvuru formu: ÇATAK programına başvuracaklardan, müracaatta istenilen EK-1'e uygun hazırlanan belgeyi,
- n) Üretici: Hassas bölgelerde, tarımsal üretim kaynaklarını fiilen kullanarak her türlü bitkisel üretim ile iştigal edip, üretimlerini bu Tebliğ kapsamında şekillendirecek ve bunun için yapılacak desteklemelerden yararlanacak olan kamu tüzel kişileri hariç, gerçek veya tüzel kişileri, ifade eder.

Uygulama alanlarının belirlenmesi

MADDE 5 – (1) Çevre Amaçlı Tarımsal Arazilerin Korunması Programını Tercih Eden Üreticilerin Desteklenmesine İlişkin Karar ile belirlenen illerde;

- a) ÇATAK programının uygulanacağı alanların önceliğini ve çerçevesini belirlemeye ilişkin çalışmalar il

ÇATAK uygulama komisyonu tarafından yürütülür.

b) İl ÇATAK uygulama komisyonu tarafından il/ilçe ÇATAK uygulama birimlerinin görüşleri dikkate alınarak, bozuk vasıflı orman alanları ve boş orman toprakları haricindeki hassas bölgelerde mahallinde ayrıntılı etüt, değerlendirme ve tespitler yapılır.

c) İl ÇATAK uygulama komisyonunun teklifi ve Bakanlığın uygun görüşü alınarak hassas bölgelerde belirlenen uygulama alanı, 9 uncu madde hükümlerine göre mahallinde ilan edilir.

Başvuru ve istenecek belgeler

MADDE 6 – (1) ÇATAK programını tercih eden üreticilerin, bu amaçla yapılan alan bazlı desteklemeden yararlanabilmeleri için EK-1'e uygun başvuru formu ve ekleriyle birlikte, bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak uygulamanın yapıldığı yerdeki il/ilçe müdürlüğüne müracaatta bulunmaları gerekir.

(2) ÇATAK desteklemesinden yararlanmaya hak kazanan üreticiler, ikinci ve üçüncü yıllarda ÇKS kayıtlarını güncelleyerek hibe sözleşmesi doğrultusunda yükümlülüklerini yerine getirdiğini gösterir bilgi ve belgeleri uygulamanın yapıldığı yerdeki il/ilçe müdürlüğüne ibraz eder.

Uygulama

MADDE 7 – (1) İl ÇATAK uygulama komisyonu;

a) ÇATAK programı kapsamında çalışmaların yürütülmesinden ve bu çalışmalar sırasında ortaya çıkacak problemlerin çözümünden yetkili ve sorumludur.

b) İl/ilçe ÇATAK uygulama birimleri tarafından yapılan faaliyetlerin izleme ve değerlendirmesini yapar.

c) İhtiyaç halinde üye tam sayısı ile toplanır ve kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde Başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

(2) İl ÇATAK uygulama komisyonu, 1 Şubat - 30 Eylül tarihleri arasında olmak üzere ÇATAK programı için illerine ait başvuru tarihlerini belirler ve 9 uncu madde hükümlerine göre mahallinde ilan eder.

(3) Uygulama alanı olarak belirlenen yerlerdeki başvuru ve buna ilişkin işlemler sırasıyla aşağıdaki gibi yürütülür:

a) Üreticiler, programa katılmak için EK-1'e uygun olarak tanzim edilen ön başvuru formu ile il/ilçe müdürlüğüne müracaat eder.

b) Müracaatlar ÇKS kayıtları da dikkate alınmak suretiyle ÇATAK uygulama birimi tarafından yerinde kontrol edilir. Bu amaçla, ÇATAK uygulama birimi tarafından EK-2'ye uygun olarak mahallinde başvuruya esas arazi kontrol tutanağı düzenlenir.

c) Üreticiler tarafından yapılan müracaatlar, ÇATAK uygulama birimi tarafından ÇATAK programı hedefleri ve il/ilçede uygulanacak kategoriler itibariyle değerlendirilir. Başvurusu uygun görülenlerle EK-3'e uygun hibe sözleşmesi imzalanır.

ç) Hibe sözleşmesinin yükümlülüklerinin yerine getirilip getirilmediği, ÇATAK uygulama birimi tarafından yerinde kontrol edilerek EK-4'e uygun desteklemeye esas arazi kontrol tutanağı düzenlenir.

d) ÇATAK programı kapsamında yükümlülüklerini yerine getiren üreticilerin desteklemelere esas icmalleri ÇATAK uygulama birimleri tarafından hazırlanarak il ÇATAK uygulama komisyonuna gönderilir.

e) İl ÇATAK uygulama komisyonunca onaylanan EK-5'te yer alan ÇATAK Programı Ödeme İcmali 9 uncu madde hükümlerine göre askıya çıkarılır. Askı süresi sonunda kesinleşen icmaller Genel Müdürlüğe gönderilir.

f) Hibe sözleşmesi imzalanmayan hiçbir üretici ÇATAK programı desteğinden yararlandırılmaz. Ön başvurular destekten yararlanma hakkı kazandırmaz.

(4) Programın sürekliliğinin kontrol edilmesi açısından, ikinci ve üçüncü yıllarda o yılın ÇKS beyanına göre arazi yerinde kontrol edilerek EK-4'e uygun desteklemeye esas arazi kontrol tutanağı düzenlenir. Bu kontrole göre müteakip yıllar ödemelerine karar verilir.

(5) Destekleme için müracaat edilen alanlarda, 8 inci maddede açıklanan kategoriler ve tedbirlerin hangilerinin uygulanabileceğine il/ilçe ÇATAK uygulama birimi karar verir. Tedbirlerin seçiminde ve uygulama şeklinde tereddüt oluşması durumunda, bölgelerinde veya illerinde bulunan üniversite veya araştırma enstitüleri ile ilgili kurum ve kuruluşların teknik görüşü alınarak karar verilir.

(6) Üretici bir destekleme döneminde ÇATAK programı destekleme kategorilerinden birden fazlasını uygulayabilir. Bu durumda, aynı uygulama alanı için birim alana destek miktarı, üretici tarafından uygulanan kategorilerden en yüksek destek miktarına sahip kategori dikkate alınarak belirlenir. Aynı uygulama alanında gerçekleştirilen her kategori için ayrı ayrı destekleme yapılmaz.

(7) Arazi müracaat eden üreticiye ait değil ise, EK-1'de yer alan ÇATAK Programından Yararlanma Ön Başvuru Formu alınırken, müracaat tarihinden itibaren en az üç yıllığına imzalanmış Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliğine uygun kira sözleşmesi ve/veya muvafakatname ve/veya taahhütname istenir. Üç yıl süresince devir yapılamaz. Aksi halde, destekleme ödemesi iptal olur ve 10 uncu maddeye göre işlem yapılır.

(8) Uygulamaya yönelik gerekli eğitim ve yayım faaliyetleri il/ilçe müdürlüğü tarafından yürütülür.

Destekleme kategorileri

MADDE 8 – (1) Üreticilere yapılacak destekleme üç kategoride uygulanır. İl ÇATAK uygulama komisyonu

tarafından ilan edilen ve hassas bölge içerisinde bulunan uygulama alanında, ilk defa uygulanmak koşuluyla aşağıdaki kategorileri üç yıl süresince gerçekleştirenler desteklenir. Destekleme ödemeleri dekar başına yılda bir defa olmak üzere üç yıl süre ile yapılır.

a) Birinci kategori: Tek yıllık bitkilerin üretildiği alanda minimum işlemeli tarımın yapılması.

b) İkinci kategori: Toprak ve su yapısının korunması ile erozyonun önlenmesi amacıyla; setleme, teraslama, canlı veya cansız perdeleme, taş toplama, açık drenaj uygulaması, jips uygulaması, kükürt veya kireç uygulaması, malçlama, ahır veya çiftlik gübresi ile gübreleme, yeşil gübreleme, aşırı otlatmanın engellenmesi, çok yıllık buğdaygiller veya yonca hariç çok yıllık baklagiller ile alanı kaplama gibi tedbirlerden her yıl en az iki uygulamanın yapılması veya bu tedbirlerin en az biriyle birlikte arazinin boş bırakılması uygulaması.

c) Üçüncü kategori: Çevre dostu tarım teknikleri ve kültürel uygulamalardan oluşan ve aşağıda belirtildiği şekilde gruplandırılan uygulamalardan birisinin tatbik edilmesi:

1) Tarımsal girdilerin çevreye duyarlı bir şekilde kullanımını sağlamak üzere; su tüketimini asgariye indirecek uygun basınçlı sulama sistemleri ile birlikte entegre ürün yönetimi genel prensiplerinde gübre ve bitki koruma ürünlerinin kullanılması.

2) Organik tarım veya iyi tarım uygulamalarının, bu kategori veya diğer kategorilerde yer alan tedbirlerden en az biri ile birlikte uygulanması.

3) Kapalı drenaj sisteminin, bu kategori veya diğer kategorilerde yer alan tedbirlerden en az biri ile birlikte uygulanması.

Askı işlemleri

MADDE 9 – (1) Uygulama alanının ilanına ve başvuru tarihlerine ilişkin il ÇATAK uygulama komisyonu kararı, ilgili il/ilçe merkezinde ve ilgili köy/mahallede, il/ilçe müdürlükleri veya muhtarlıklar tarafından beş iş günü süreyle askıya çıkartılır. Askıya çıkma ve askıdan indirme tarihi ve saati tutanağa bağlanır. Tutanak muhtar veya aza tarafından güncel tarihle imzalanır.

(2) EK-5'te yer alan ÇATAK Programı Ödeme İcmali ilgili il/ilçe merkezinde veya köyünde/mahallesinde il/ilçe müdürlükleri veya muhtarlıklar marifetiyle beş iş günü süreyle askıya çıkartılır. Askıya çıkma ve askıdan indirme tarihi ve saati tutanağa bağlanır. Tutanak muhtar veya aza tarafından güncel tarihle imzalanır. Askı süresince ve askı süresi bitimini takip eden beş iş günü içinde herhangi bir itiraz olmaz ise icmallerdeki bilgiler doğru kabul edilir. Belirtilen süreden sonra yapılacak itirazlar değerlendirmeye alınmaz.

(3) Askı süresi içinde yapılan itirazlar il/ilçe müdürlükleri aracılığı ile il ÇATAK uygulama komisyonuna yapılır. İtirazlar askı süresi ve bitiminden itibaren on iş günü içerisinde değerlendirilir ve karara bağlanır.

(4) İl ÇATAK uygulama komisyonunda çözüme kavuşturulamayan konular Genel Müdürlüğe bildirilir.

Denetim ve cezai sorumluluk

MADDE 10 – (1) Uygulamaya yönelik işlemlerde yapılacak olan denetim Bakanlık tarafından yürütülür.

(2) Bu Tebliğde belirtilen ilgili merciler kendilerine ibraz edilen, ödemelere esas teşkil eden belgelerin gerçekliğini araştırmakla yükümlüdür. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyerek haksız yere ödeme yapılmasına neden olanlar ile haksız yere ödemediği yararlanmak üzere sahte ve içeriği itibarıyla gerçek dışı belge düzenleyen ve kullananlar hakkında gerekli cezai ve kanuni işlemler yapılır.

(3) Bu Tebliğ kapsamında yapılan ödemelerden haksız yere yararlandığının tespit edilmesi halinde; haksız yere yapılan ödemeler, ödeme yapılan üreticilerden 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde, haksız ödeme tarihinden tahsil tarihine kadar geçen süre için anılan Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte geri alınır. Haksız ödemenin yapılmasında ödemeyi sağlayan belge veya belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulurlar.

Ödemelere ilişkin esaslar

MADDE 11 – (1) Ödemeler T.C. Ziraat Bankası A.Ş. tarafından yapılır. Bakanlık kendisine intikal eden EK-5'te yer alan ÇATAK Programı Ödeme İcmali kapsamında Bankaya ödeme talimatı ve elektronik ortamda icmalleri gönderir. Tüm ödemeler, gerekli kaynakların Bakanlık tarafından Bankaya aktarılmasından sonra EK-5'teki ÇATAK programı ödeme icmalleri göre ilgili Banka şubesindeki üreticilerin hesabına aktarılır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 12 – (1) 27/4/2011 tarihli ve 27917 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma Programını Tercih Eden Üreticilerin Desteklenmesine Dair Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2011/24) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuatın uygulanması

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma Programını Tercih Eden Üreticilerin Desteklenmesine Dair Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2011/24) hükümlerine dayanarak, karşılıklı hibe sözleşmesi imzalamış üreticiler, hibe sözleşmesi hükümlerine göre uygulamalarına devam ederler. Bu üreticilerin ikinci veya üçüncü yıl destekleme ödemeleri, daha önce imzalanmış olan hibe sözleşmesi hükümlerine göre devam ettirilir.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.